Statsforvalteren i Rogaland

Vår dato: 05.05.2026
Vår ref: 2026/6319
Deres dato:
Deres ref:

FUS AS
Postboks 420
5501 HAUGESUND

Kontakt saksbehandler
Thomas Wegner Thomassen, 51 56 87 28

Delvis medhold i klage på beregning av driftstilskudd private barnehager

Vedtak

Gjesdal kommunes vedtak om tilskuddssats til private barnehager for 2026, oppheves. Kommunen har feilaktig klassifisert utskifting av belysning og brannsikkerhetstiltak, som investeringer.

Statsforvalteren støtter kommunes vurdering av at supplering av lekeapparater klassifiseres som investering.

Statsforvalterens vedtak i klagesaken er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Saken gjelder

FUS klager den 10.02.2026, på vegne av Bratthammaren FUS barnehage AS og Rishagen FUS barnehage AS, på Gjesdal kommunes vedtak om tilskuddssatser for 2026. I klagen anføres det at kommunen feilaktig har klassifisert tiltak knyttet til LED-lys, uteområder og brannforebyggende tiltak, som investeringer. Klager mener at disse skal klassifiseres som vedlikehold.

Kommunen mener at tiltakene som er utførte kan klassifiseres som standardheving og påkostninger, og dermed holdes utenfor driftsregnskapet, og tar ikke klagen til følge. Klagen oversendes Statsforvalteren i Rogaland for endelig behandling, den 17.04.2026.

I oversendelsen er ikke selve klagen inkludert, men den er kopiert inn i kommunens vurdering av anførslene. Statsforvalteren legger til grunn av gjengivelsen av klagen er riktig og fullstendig.

Rettslig grunnlag

Barnehageloven §19 sier at kommunen kan gi tilskudd til godkjente private barnehager. I andre ledd slås det fast at private barnehager som får slikt tilskudd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager.

I Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, utdypes og reguleres kommunenes plikt til å gi tilskudd. I § 9 står det at kommunen skal fatte vedtak om tilskuddssats innen 31. oktober, og at dette vedtaket regnes som et enkeltvedtak.

I § 3 heter det at kommunen skal beregne sats for driftstilskudd ut fra ordinære driftsutgifter i kommunale barnehager.

Etter § 14 er Statsforvalteren klageinstans for kommunens vedtak om tilskuddssats.

Foreningen for GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK (GKRS) har utarbeidet standarder og notater, og Endelige standarder (KRS) er bindende for kommunene. Endelig standard 4 (KRS 4) omhandler avgrensningen mellom drifts- og investeringsregnskapet. Det er også utarbeidet en utdypende veileder for denne standarden. Standarden oppstiller tre krav for at et tiltak skal kunne regnes som investering:

1. Krav om standardheving
   KRS 4 sier at *Et sentralt kriterium for å klassifisere et tiltak som påkostning, er standardheving. Med standard forstås anleggsmidlets relative standard. Det vil si at tiltak som holder et anleggsmiddel innenfor samme standard, kan innebære at anleggsmidlet får en teknisk høyere kvalitet som følge av kvalitetsutvikling over tid, uten at økningen i kvalitet tilsier at utgiften skal klassifiseres som påkostning.*

   Veilederen spesifiserer hva som ligger i samme relative standard:

   Med samme relative standard menes at et varig driftsmiddel kan få en høyere teknisk standard som følge av kvalitetsutvikling over tid, uten at økningen i kvalitet tilsier at tiltaket skal klassifiseres som påkostning. Det er vanlig å forstå dette slik at vanlig standard i dag er samme relative standard som vanlig standard da anleggsmiddelet var nytt.

   Som eksempel nevnes utskifting av vinduer som hadde normal standard når de ble satt inn med vinduer med normal standard i dag.

2. Krav om varighet
   KRS 4 oppstiller også krav om at tiltakene skal være varige. Varig er definert som at eiendelen må ha en utnyttbar levetid på minst 3 år.

3. Krav om vesentlighet
   KRS4 setter som krav til en investering, at den skal være vesentlig, og setter denne grensen til 100 000 kroner.

   I KRS4 heter det at *Hver enkelt eiendel skal som hovedregel vurderes for seg opp mot varighets- og vesentlighetskriteriet. Fellesanskaffelser kan likevel vurderes samlet opp mot vesentlighetskriteriet dersom de enkelte eiendelene som omfattes av fellesanskaffelsen, inngår i et samlet system med samme bruksformål.*

Statsforvalterens vurderinger

LED-lys

I de to barnehagene er lysarmaturer byttet til LED. Dette gir en rekke fordeler som lavere strømutgifter, mindre vedlikeholdsbehov, og bedre klimastyring.

Lysstoffrør med bly er faset ut, og er i realiteten ikke et alternativ ved utskiftning. I vurderingen av om bytte til LED utgjør en standardheving, skal en vurdere om dette innebærer en standardheving fra dagens standard. Dersom en skulle bygget en ny barnehage i dag, er det Statsforvalterens oppfatning at LED-lys ville vært det opplagte valget. En ren utskifting av armaturer til LED, representerer derfor ikke en relativ standardheving.

Det er Statsforvalterens oppfatning, at utskifting av lysarmatur kan innebære en standardheving, ved at det for eksempel installeres avanserte lysstyringssystemer. I Flassabekken barnehage er det lagt til rette for at slike systemer kan installeres, men de er ikke installerte.

Uteområder/lekeapparater

I Øygardsvatnet barnehage er det i følge oversendelsen, ikke erstattet lekeapparater, men tilført nye. Dette har ført til økt funksjonalitet i uteområdet. Det er ikke gjengitt en fullstendig oversikt over kostnader på enkeltdelene, men det er beskrevet flytting av lekeapparater, og innkjøp og montering av lekeapparater. Noen av elementene som inngår i oppgraderingen ligger trolig under vesentlighetsgrensen på 100 000 kroner, men Statsforvalteren mener at oppgraderingen kan sees på som en fellesanskaffelse. Som nevnt under rettslig grunnlag, er det da ikke krav om at alle elementene er over vesentlighetskriteriet.

I Oltedal barnehage er det også kjøpt inn nye lekeapparater, uten at de har erstattet gamle. Dette har ført til ny funksjonalitet.

Veiledere og anbefalinger knyttet til uteområder i barnehage omtaler størrelse, beliggenhet og tilgjengelighet, men ikke noe om antall lekeapparater eller utforming av disse. Vurderinger knyttet til dette er eiers avgjørelser, og det er derfor vanskelig å vurdere hva som kan regnes som investeringer og hva som kan regnes som dagens standard. I de to barnehagene over, er ikke lekeapparater skiftet ut, men det er tilført nye. Vår vurdering er derfor at bruksverdien og funksjonalitet øker, slik at dette kan anses som investeringer.

I Bamsebo barnehage er det ført kroner 19 044,70 som forarbeid til oppgradering av uteområdet. Som kommunen viser til, sier KRS4 *at investeringer skal vurderes uavhengig av regnskapsperiode.* Den sier videre at *investeringer som strekker seg over flere år, skal vurderes som én investering, selv om utgiftene det enkelte år skulle være lavere enn kr 100 000.*

Dette innebærer at selv om beløpet ikke er vesentlig, så kan det inngå i en fellesanskaffelse. Oppgraderingen av uteområdet skal gjennomføres våren 2026, og Statsforvalteren legger til grunn at oppgraderingen innebærer en standardheving utover dagens standard.

Brannforebyggende tiltak

Gjesdal kommune har gjennomført brannforebyggende tiltak i fire barnehager. I tre av de fire barnehagene er kostnadene under vesentlighetsgrensa på 100 000 kroner. Beskrivelsen av tiltakene viser at det er utført ulike tiltak i barnehagene. Tiltak som nødlys, brannteknisk

tilstandsvurdering og utarbeiding av branntegninger, er minimumskrav i TEK17[1], og vil ikke kunne betegnes som investeringer, selv om kostnadene hadde oppfylt vesentlighetskriteriet.

I den fjerde barnehagen er det utført tiltak med en kostnad på kroner 113 407,57. Kommunen beskriver ikke detaljert hva som inngår i forbedringen, men har merket tiltaket som branntetting. Selv om detaljene i tiltaket ikke er oppgitt i klagesaken, vil tetting rundt gjennomføringer for å hindre spredning av røyk og ild, ikke overgå minimumsstandarden i TEK17. Det er utvilsomt et positivt sikkerhetstiltak i barnehagen, men slik vi vurderer tiltaket vil det ikke føre til en standardheving som overgår dagens standard.

Konklusjon

Oppgradering til LED-lys, fra utfasede lysstoffrør, innebærer ikke en standardheving etter dagens standard. Kostnaden skal derfor klassifiseres som vedlikehold/drift.

Oppgraderingene i tre barnehager innebærer ikke utskifting av lekeapparater, men supplement til eksisterende. Statsforvalteren vurderer derfor disse utgiftene som investeringer.

Utbedring av brannsikkerhet i fire barnehager, overgår ikke minimumskriteriene i TEK17. Utgiftene skal derfor klassifiseres som vedlikehold/drift.

Med hilsen

Hallgeir Bø (e.f.)
ass. direktør

Thomas Wegner Thomassen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

BRUHAMMAREN FUS BARNEHAGE	Bruhammaren 4	4330	ÅLGÅRD
RISHAGEN FUS BARNEHAGE AS	Fiolveien 1	4331	ÅLGÅRD

Adresseliste:

GJESDAL KOMMUNE	Rettedalen 1	4330	ÅLGÅRD
FUS AS	Postboks 420	5501	HAUGESUND

[1] https://www.dibk.no/regelverk/byggteknisk-forskrift-tek17